

ततो युद्धेष्वभ्यन्त त्रयो वर्णाः पुनः पुनः । चक्षियाश्च जयन्त्येव बज्रलक्ष्मणेन बलं ।
ततस्ते चक्षियानेव पप्रच्छुर्दिजसत्तमाः । तेभ्यः शशंसुर्धर्मज्ञा याथातथ्यं पितामह ।
वयमेकस्य शृण्वाना महाबुद्धिमतो रणे । भवन्तस्तु पृथक्सर्वे स्वबुद्धिवशवर्तिनः । ५९५
ततस्ते ब्राह्मणाश्चकुरेकं सेनापतिं दिजं । नयेषु कुशलं शूरमजयन् चक्षियांस्ततः ।
एवं ये कुशलं शूरं हितेष्वितमकल्पं । सेनापतिं प्रकुर्वन्ति ते जयन्ति रणे रिपून् ।
भवानुशनसा तुल्यो हितैषी च सदा मम । असंहार्यः स्थितो धर्मो स नः सेनापतिर्भव ।
रश्मिवतामिवादित्यो वीरधामिव चन्द्रमाः । कुबेर इव यक्षाणां देवानामिव वासवः ।
पर्वतानां यथा मेरुः सुपर्णः पक्षिणां यथा । कुमार इव भूतानां वसुनामिव हव्यवाट् । ५९६
भवता हि वयं गुप्ताः शक्रेणैव दिवौकसः । अनाष्टव्या भविष्यामस्तिदशानामपि भुवं ।
प्रयातु नो भवानये देवानामिव पावकिः । वयं त्वामनुयास्यामः सौरभेया इवर्षभं ।
॥ भीष्म उवाच ॥ एवमेतन्महाबाहो यथा वदसि भारत । यथैव हि भवन्तो मे तथैव मम पाण्डवाः ।
अपि चैव मया श्रेयो वाच्यं तेषां नराधिप । संयोद्धव्यं तवार्थाय यथा मे समयः कृतः ।
न च पश्यामि योद्धारमात्मनः सदृशं भुवि । ह्येते तस्मान्नरव्याघ्रात् कुन्तीपुत्राद्धनञ्जयात् । ५९७
स हि वेद महाबुद्धिर्दिव्यान्वस्त्राण्यनेकशः । न तु मां विवृतो युद्धे जातु युध्येत पाण्डवः ।
अहञ्चैव क्षणेनैव निर्मन्युश्मिदं जगत् । कुर्यां शस्त्रबलेनैव ससुरासुरराक्षसं ।
न त्वेवोत्सादनोया मे पाण्डोः पुत्रा जनाधिप । तस्मात् योधान् हनिष्यामि प्रयोगेणायुतं सदा ।
एवमेषां करिष्यामि निधनं कुरुनन्दन । न चेत्ते मां हनिष्यन्ति पूर्वमेव समागमे ।
सेनापतिस्त्वहं राजन् समयेनापरेण ते । भविष्यामि यथाकामं तन्मे श्रातुमिहार्हसि । ५९८
कर्णे वा युध्यतां पूर्वमहं वा पृथिवीपते । स्पृष्ट्वेते हि सदाऽत्यर्थं सूतपुत्रो मया रणे ।
॥ कर्ण उवाच ॥ नाहं जीवति गाङ्गेये राजन् योत्स्ये कथञ्चन । हते भीष्मे तु योत्स्यामि सह गाण्डीवधन्वना ।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ ततः सेनापतिश्चक्रे विधिवत् भूरिदक्षिणं । धृतराष्ट्रात्मजो भीष्मं सोऽभिषिक्तो व्यरोचत ।
ततो भेरीश्च शङ्खश्च शतशोऽथ सहस्रशः । वादयामासुरव्यग्रा वादका राजशासनात् ।
सिंहनादाश्च विविधा वाहनानाञ्च निखनाः । प्रादुरासीदन्वेषे च वर्षं रुधिरकर्दमं । ५९९
निर्घाताः पृथिवीकम्पा गजद्वन्द्वितनिखनाः । आसंश्च सर्वयोधानां पीडयन्तो मनांस्युत ।
वाचस्पत्यशरीरिण्यो दिवश्चेत्काः प्रपेदिरे । शिवाश्च भयवेदिन्यो नेदुर्दीप्ततरा भृशं ।
सैनापत्ये यदा राजा गाङ्गेयमभिषिक्तवान् । तदैतान्यग्रूपाणि बभूवुः शतशो नृप ।
ततः सेनापतिं हत्वा भीष्मं परबलार्दनं । वाचयित्वा दिजश्रेष्ठान् गोभिर्निष्कैश्च भूरिशः ।
वर्द्धमानो जयाशीर्भिर्निर्ययौ सैनिकैर्वृतः । आपगेयं पुरस्कृत्य भ्रातृभिः सहितस्तदा । ६००
स्कन्धावारेण महता कुरुक्षेत्रं जगाम ह । परिक्रम्य कुरुक्षेत्रं कर्णेन सह कौरवः ।